

Moderní elektronické dokumenty

Úvod do ICT

Možná lépe: Elektronické dokumenty z širší perspektivy

Úvod do ICT

Mnoho různých podob

- Různé aplikace
- Různé formáty
- Různé účely
- Různé možnosti dalšího zpracování

Příprava dokumentu

- „**rychloobrátková**“ – zaznamenání a předání informace
 - v podstatě běžné kancelářské využití
- „**na efekt**“ – aby výsledek dobře vypadal
- „**na efektivitu**“ – aby bylo možné informace dále dobře zpracovávat
- „**záchrana**“ – skenování tištěných materiálů

„Kancelářské“ dokumenty

- MS Office, OpenOffice, LibreOffice apod.
 - texty, tabulky, prezentace
- online verze v prohlížeči (O365, GSuite, [Cryptpad](#))
 - sdílení
 - spolupráce, sledování změn
 - historie verzí

„Prosté“ dokumenty

- čistý text (TXT)
 - vylepšený – [Markdown](#), [Wiki](#), [Texy!](#) ...
 - značkováný – HTML, LaTeX ...
 - strukturovaný – XML, metadata, config ...
- oddělené hodnoty (CSV)
 - univerzální formát pro výměnu dat
- **hlavní výhoda** – otevřete v „čemkoliv“

Editor dokumentů

- Poznámkový blok ve Windows
- Lepší editor umí:
 - Zvýraznění syntaxe, různá kódování znaků
 - Doplnování / našeptávání slov / kódu
 - Hromadné změny, blokový výběr, regulární výrazy
 - A mnoho dalšího
- [SciTE](#), [EditPadLite](#), [texteditor.co](#) ... najděte si ten svůj

Kódování znaků

- ASCII, CP852, ISO-8859-2, Windows-1250
 - Vždy jen max. 256 různých znaků v rámci dané sady
- UTF-8 – Unicode Transformation Format
 - Proměnná délka znaku: 1–4 bajty
- UTF-16, UTF-32, ...
 - www.freeformatter.com, string-functions.com

„Profesionální“ dokumenty

- DTP (*DeskTop Publishing*)
 - [Adobe InDesign](#), [QuarkXPress](#), [Scribus](#)
 - rodina nástrojů vycházejících z [TeXu](#)
 - Výsledkem obvykle PDF nebo [PostScript](#)
- E-knihy – formáty [EPub](#), [Mobi](#)
- Ale i bohatě stylované webové stránky

Fonty

- Patkové, bezpatkové
- Proporcionální, neproporcionální
- Adobe Type 1, TrueType, OpenType
- Řezy: tučné, skloněné, kurzíva, kapitálky
- www.ceskefonty.cz

Ukázka řezů písma Fira Sans

Thin

Normal

Bold

Ultra-light

Medium

Ultra-bold

Light

Semi-bold

Heavy

Pravidla sazby

- Dokumenty na efekt **nesmí kazit** „obvyklé chyby“
 - Správné psaní mezer
 - Správné užívání znaků: „“ – ... ×
 - <https://is.muni.cz/auth/do/econ/sm/akap/texty/2022/lo7.qwarp?prejit=8510351>

Skenované dokumenty

- Archivace
 - digitální archívy knih
 - TIFF vícestránkový
 - PDF (volitelně s textovou vrstvou – OCR)
 - DjVU.org – speciální formát pro skeny
- Retušování
 - ScanTailor – *ukázka na následujícím slajdu*

Filters

- 1 Fix Orientation
- 2 Split Pages
- 3 Deskew
- 4 Select Content
- 5 Margins
- 6 Output

Page Box

Disable

Auto

Manual

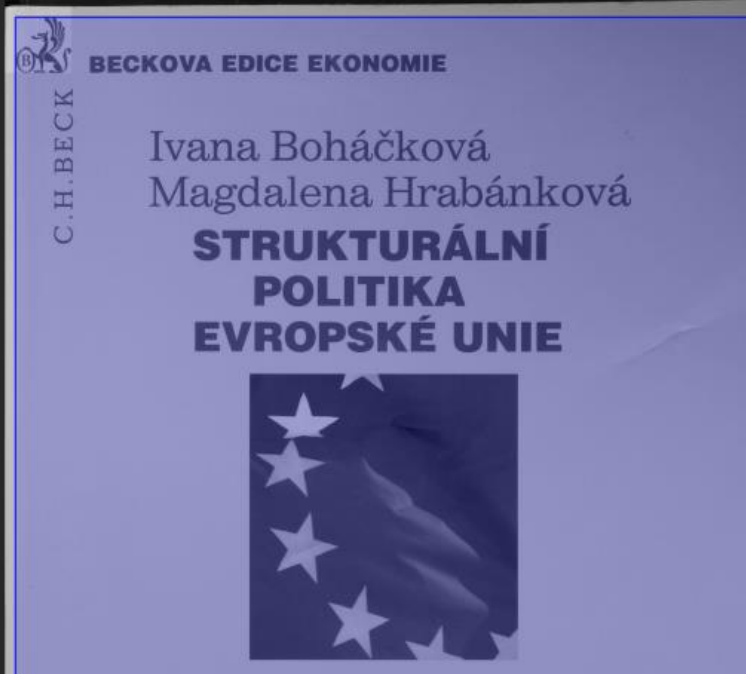
Content Box

Disable

Auto

Manual

Apply to ...

Thumbnails

Follow page

stranka-001

stranka-002

stranka-002

stranka-003

stranka-003

stranka-004

stranka-004

stranka-005

stranka-005

Natural order

Domácí úkol

- Vytvořit profesionální dokument v LaTeX
 - <https://cs.overleaf.com>
- A odevzdat jej do Odevzdávárny v IS MU
 - <https://is.muni.cz/auth/el/phil/podzim2022/PGBICTo2/ode/u1/>

Odkazy k TeX a LaTeX

- [Různé podoby TeXu](#)
- Pavel Satrapa: [LaTeX pro pragmatiky](#) (2011)
- [Ne příliš stručný úvod do systému LaTeX2e](#)
- [TeX on web](#)
- [TeXnicCenter](#) – vývojové prostředí